

Remissvar - En inkluderande kulturskola på egen grund (sou 2016:69)

Inledning

I oktober överlämnade Kulturskoleutredningen sitt slutbetänkande En inkluderande kulturskola på egen grund till regeringen. Betänkandet innehåller förslag på nationella mål för kulturskolorna, regional samordning, stimulansmedel, satsningar på utbildning samt ett nationellt utvecklingscenter. Utredningen har därefter gått ut på remiss till ett 30-tal kommuner samt en rad andra berörda aktörer. Alla kommuner har möjlighet att lämna in synpunkter på utredarens förslag till Kulturdepartementet.

Nedan presenteras Hudiksvalls kommuns synpunkter på utredarens förslag:

6.1 Ny infrastruktur för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund

I kapitlet beskrivs värdet av att skapa en formaliserad stödstruktur runt kulturskolan. Avsnittet ligger till grund för de förslag som utredaren presenterar.

Utredningen avgränsar begreppet ”kulturskolans kärnverksamhet” till ”den verksamhet som bedrivs på barns fria tid.” Hur kommunerna väljer att använda kulturskolan som en kulturresurs inom ramen för den obligatoriska skolan och det övriga lokalsamhället gör utredningen ingen bedömning av.”

I Hudiksvalls kommun utgör samarbetet med skolan en betydande del av kulturskolans verksamhet. Genom kulturskolans estetiska lärprocesser bidrar verksamheten i högsta grad till att skolan uppnår läroplanens mål.

Yttrande:

Det är en svaghet att utredaren inte betraktar kulturskolans arbete i den ordinarie skolan som kärnverksamhet. Detta leder till en begränsning av utredningens förslag som inte gynnar kulturskolans utveckling.

6.2 Nationella mål

Utredaren menar att en kulturskolelag vore mest verkningsfullt som grund för att tydliggöra att kulturskola är av nationellt intresse. Men att det på grund av finansieringsprincipen inte är möjligt att presentera ett sådant förslag. Istället föreslår man att

”Regeringen bör för riksdagen lägga fram övergripande nationella mål för den kommunala kulturskolan.

En kommunal kulturskola ska

- ge barn och unga möjlighet att lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp,
- bedrivs på barns och ungas fria tid,
- präglas av hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd med verksamhet inom tre eller flera konstuttryck,
- tillämpa en pedagogik som utgår från barnets egna erfarenheter och intressen,
- ge barn och unga goda förutsättningar att ha inflytande på verksamhetens utformning och innehåll,
- ha en hög andel pedagogiskt och konstnärligt utbildad personal,
- verka i för verksamheten anpassade lokaler med ändamålsenlig utrustning,
- aktivt verka för att kommunens barn och unga har kännedom om kulturskolan och ges likvärdig möjlighet att delta i dess verksamhet, och
- arbeta i bred samverkan och bedriva en utåtriktad verksamhet gentemot det övriga samhället.”

Yttrande

Det är olämpligt att staten sätter upp politiska mål för kommunerna. Istället bör statens mål gälla för statens egen verksamhet inom kulturskolan, dvs den infrastruktur som utredaren föreslår och att målen istället blir vägledande för kommunerna.

Vad gäller innehållet i de föreslagna målen menar vi att de är allt för precist formulerade samt att följande delar helt tas bort:

- att verksamheten i första hand ska ske i grupp
- att verksamheten bedrivs på barn och ungas fria tid, och
- att målen anger inom hur många kulturuttryck som en kulturskola ska bedriva verksamhet

6.3 Nationellt kulturskolecentrum

Utredningen föreslår att ett nationellt kulturskolecentrum inrättas med ansvar för nationell uppföljning, att främja erfarenhetsutbyte och samverkan, att främja kulturskolorelaterad kunskap med grund i forskning och beprövad erfarenhet och att fördela stimulansbidrag. Det nationella kulturskolecentrumet föreslås placeras inom Statens Kulturråd.

Yttrande

Det är bra om staten tar ansvar för de områden som föreslås för ett nationellt kulturskolecentrum. Det är dock tveksamt om samma myndighet som skall arbeta främjande för utvecklingen och med att fördela bidrag även bör ansvara för

uppföljningen. De delar som rör uppföljning och statistik bör därför istället föras över till Myndigheten för kulturanalys som är specialiserad på dessa områden. Medan Statens Kulturråd, som utredaren föreslår, bör ansvara för främjande och bidragsgivning.

Bidrag (kap 6.4, 6.5 och 6.6)

Utredaren föreslår att staten ska införa olika bidrag för att stärka utvecklingen av kulturskolan. En förutsättning för att få utvecklingsbidrag ska bland annat vara att kommunen har en handlingsplan för kulturskolan.

Utvecklingsbidrag som kan ge barn och unga ökad tillgång till en inkluderande kulturskola av hög kvalitet utifrån kommunernas varierande behov. (kap 6.4)

Ett riktat tidsbegränsat verksamhetsbidrag för vissa kommuner, beroende på geografiskt läge och befolkningens storlek. (kap 6.5)

Bidrag till nationell spetskompetens för att bättre ta vara på de ungdomar som vill fördjupa sitt konstnärliga intresse på en mer avancerad nivå. (kap 6.6)

Yttrande

Generellt för utredningens olika förslag om bidrag gäller att det är mycket angeläget att ansökningsförfarandet görs så enkelt som möjligt och att det finns en bra framförhållning när det gäller utlysningarna av bidragen samt att uppföljningen inte blir för omfattande.

Vad gäller förslaget på handlingsplaner så är det svårt att förhålla sig till parallella dokument utöver kommunens ordinarie styrsystem. Det finns därför en uttalad inte ambition i Hudiksvalls kommun att minska antalet styrdokument. En handlingsplan för kulturskolan strider mot detta och bör därför inte vara ett villkor för att få ta del av utvecklingsbidragen till kulturskolan.

6.7 Bidrag till regional samordning

Utredningen föreslår att staten bör avsätta bidrag för regional samordning för att förbättra samverkan mellan kommuner och landsting, liksom kommuner emellan. Kulturskolornas utveckling kan främjas genom att ta till vara de gemensamma resurserna bättre.

Yttrande

Det är bra att landstingens/regionernas roll i relation till de kommunala kulturskolorna förtydligas. Det dock viktigt att den regionala rollen i första hand har ett utvecklingsfokus samt verkar för att främja samarbete mellan de kommunala kulturskolorna, inte att bygga upp en egen kompensatorisk verksamhet.

6.8 Förstärkta utbildningsvägar för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund

Inget lärosäte erbjuder någon utbildning som specifikt utgår ifrån det utredningen beskriver som kulturskolans särart. För att möta kommunernas behov av bred konstnärlig och pedagogisk kompetens i kulturskolan menar utredningen att förstärkta utbildningsvägar vore önskvärt.

Yttrande

Utredningens förslag om att skapa olika utbildningsvägar för pedagoger inom kulturskolan är bra.

Sammanfattning

Hudiksvalls kommuns yttranden:

6.1 - Det är en svaghet att utredaren inte betraktar kulturskolans arbete i den ordinarie skolan som kärnverksamhet. Detta leder till en begränsning av utredningens förslag som inte gynnar kulturskolans utveckling.

6.2 - Det är olämpligt att staten sätter upp politiska mål för kommunerna. Istället bör statens mål gälla för statens egen verksamhet inom kulturskolan, dvs den infrastruktur som utredaren föreslår och att målen istället blir vägledande för kommunerna.

Vad gäller innehållet i de föreslagna målen menar vi att följande delar tas bort:

- att verksamheten i första hand ska ske i grupp
- att verksamheten bedrivs på barn och ungas fria tid, och
- att målen anger inom hur många kulturuttryck som en kulturskola ska bedriva verksamhet

6.3 - Det är bra om staten tar ansvar för de områden som föreslås för ett nationellt kulturskolecentrum. Det är dock tveksamt om samma myndighet som skall arbeta främjande för utvecklingen och med att fördela bidrag även bör ansvara för uppföljningen. De delar som rör uppföljning och statistik bör därför istället föras över till Myndigheten för kulturanalys som är specialiserad på dessa områden. Medan Statens Kulturråd, som utredaren föreslår, bör ansvara för främjande och bidragsgivning.

6.4, 6.5, och 6.6 - Generellt för utredningens olika förslag om bidrag gäller att det är mycket angeläget att ansökningsförfarandet görs så enkelt som möjligt och att det finns en bra framförhållning när det gäller utlysningarna av bidragen.

Vad gäller förslaget på handlingsplaner så är det svårt att förhålla sig till parallella dokument utöver kommunens ordinarie styrsystem. Det finns därför en uttalad

ambition i Hudiksvalls kommun att minska antalet styrdokument. En handlingsplan för kulturskolan strider mot detta och bör därför inte vara ett villkor för att få ta del av utvecklingsbidragen till kulturskolan.

6.7 – Det är bra att landstingens/regionernas roll i relation till de kommunala kulturskolorna förtydligas. Det dock viktigt att den regionala rollen i första hand har ett utvecklingsfokus samt verkar för att främja samarbete mellan de kommunala kulturskolorna, inte att bygga upp en egen kompensatorisk verksamhet.

6.8 - Utredningens förslag om att skapa olika utbildningsvägar för pedagoger inom kulturskolan är bra.

Anna Lindqvist
kultur- och fritidschef